ВИСШЕ УЧИЛИЩЕ ПО АГРОБИЗНЕС
И РАЗВИТИЕ НА РЕГИОНИТЕ
Вх.№ 557/03.08.2022 г.
гр. ПЛОВДИВ

СТАНОВИЩЕ

от **доц. д-р Десислава Стоилова**, член на научно жури
за придобиване на образователна и научна степен „доктор"
от кандидат **Ленин Томислав Йовановски**,
по обявена процедура от ВУАРР – Пловдив

1. Обща информация

Настоящото становище относно дисертационен труд на тема **„Финансови мерки срещу прането на пари"**, разработен от Ленин Томислав Йовановски, е изготвено на основание заповед № 179/15.07.2022 г. на Ректора на ВУАРР – Пловдив.

2. Общо представяне на дисертационния труд

Представеният дисертационен труд на тема „Финансови мерки срещу прането на пари" е с общ обем от 175 страници, структурирани в увод, изложение в три глави, заключение и библиографска справка, съдържаща 164 литературни и информационни източници.

Първа глава „Анализ на условията и предизвикателствата на прането на пари и финансовите мерки срещу прането на пари" представя дефиницията на понятието „пране на пари" *(money laundering)*, като разглежда спецификата и механизмите на неговото проявление. Очертана е международната регулаторна рамка и са посочени основните международни организации, ангажирани в борбата срещу прането на пари.

Във втора глава „Финансови мерки за превенция и борба с прането на пари" са представени основните мерки, политики и системи за предотвратяване на прането на пари. Разгледани са процесите на глобализация на световната икономика, развитието на информационните и комуникационните технологии и финансовата инфраструктура, както и свързаното с това бързо и лесно движение на паричните потоци в световен мащаб, което улеснява финансовата престъпност. Специално внимание е отделено на практиките, които се прилагат в ЕС, САЩ, Република България и Република Северна Македония, за превенция и борба с прането на пари. Описани са финансовите мерки за превенция на прането на пари посредством високите технологии *(High-tech)*.

В трета глава „Подобряване на системата от финансови и други мерки за борба с прането на пари" са представени възможностите за усъвършенстване на системата от мерки за борба с прането на пари. Посочено е негативното въздействие на прането на пари върху икономическото развитие. Анализирани са наличните статистически данни за финансовите потоци, свързани с прането на пари в световен мащаб. Авторът акцентира върху необходимостта от повишаване степента на координация и сътрудничество между институциите, ангажирани с борбата с прането на пари, както на национално, така и на международно равнище. Специално внимание е отделено на необходимостта от увеличаване на капацитета на компетентните държавни органи и финансови институции за борба с прането на пари.

3. Преценка на структурата и съдържанието на дисертационния труд и мнение относно коректността на автореферата на дисертацията

В структурно и съдържателно отношение разработката създава предпоставки за постигане на поставените цел и задачи на научното изследване. Обектът и предметът на изследването са формулирани ясно и конкретно. Използвани са подходящи изследователски методи. Налице е ясна връзка между изследователската теза, резултатите от изследването и основните приноси в дисертационния труд. Авторефератът е добре разработен, отразява коректно съдържанието и структурата на дисертационния труд, както и основните изводи и резултати от изследването.

4. Определяне и оценяване на научните и научно – приложните приноси в дисертационния труд

Представеният дисертационен труд на тема „Финансови мерки срещу прането на пари“ съдържа следните резултати с характер на приноси, които обогатяват икономическата теория и практика:

1) Направен е преглед на добрите практики, прилагани в различни страни, за борба с прането на пари. Предложен е модел на система от превантивни и регулативни мерки и дейности за успешна борба с прането на пари.
2) Проучени са и са представени основните методи за оптимизиране на системите за превенция на прането на пари чрез високотехнологични комуникационни системи.
3) Направена е оценка на резултатите от прилаганите мерки и ефективността на работа на институциите, ангажирани с борбата с прането на пари. На тази база са отправени предложения за подобряване на координацията и сътрудничеството между компетентните органи и институции при събиране на информация за успешна превенция и борба с прането на пари.

5. Критични бележки и препоръки

В представения дисертационен труд не се забелязват съществени пропуски и слабости, които да поставят под въпрос качеството на разработката.

6. Въпроси към дисертанта

При публичната защита на дисертационния труд докторантът би могъл да вземе отношение по следния въпрос: Каква е оценката на докторанта относно резултатите от прилаганите мерки и ефективността на работа на институциите, ангажирани с превенция и борба с прането на пари в Република България и Република Северна Македония?

7. Заключение

В заключение трябва да се посочи, че разработеният дисертационен труд на тема „Финансови мерки срещу прането на пари“ има характер на научна разработка и показва, че докторант **Ленин Томислав Йовановски** притежава знания и умения за самостоятелно научно изследване. Ето защо предлагам на уважаемото научно жури да присъди на **Ленин Томислав Йовановски** образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Финанси и банково дело“.